

Migrasjon: vandring, mobilitet og globalisering

Landskonferanse foto 2025

Nasjonalbiblioteket Oslo 17. – 18. september 2025

Manuslokking/Call for papers

I år er det 200 år siden 52 norske kvekere og haugianere reiste fra Stavanger til New York med sluppen «Restauration». Denne første utvandringen fra Norge til Amerika vil bli markert på mange måter i år. 13. og 14. mai arrangerer Nasjonalbiblioteket konferansen [Transatlantiske kulturmøter. Utvandring, offentlighet og identitet 1825-1945](#), og årets landskonferanse ligger i forlengelsen av dette.

Som på tidligere landskonferanser er det et mål å inkludere mange innlegg. Vi ønsker velkommen bidrag som behandler utvandringen til Amerika, men samtidig er vi opptatt av det som kan kalles et utvidet utvandningsbegrep – migrasjon i flere historiske sammenhenger og med ulike betydninger. Det som fra ett ståsted er utvandring, er fra et annet *innvandring*. Kanskje begrepene *vandring*, *mobilitet*, *diaspora* og *globalisering* kan være godt egnet til å åpne mange ulike men relevante perspektiver. For noen er en vandring eller reise et resultat av en ønsket og villet endring i tilværelsen, og kanskje ikke ment å skulle bli varig. Det er mange eksempler på vandringer på leting etter arbeid opp gjennom tidene, som svenske rallare og polske bygningsarbeidere. Eller vandringer kan være framprovoserte og ufrivillige. Kriser i form av krig eller endret klima kan resultere i internt fordrevne flyktninger, men også føre til reiser til svært fremmede steder og kulturer. Et nærliggende eksempel kan være norske flyktninger under krigen 1940-45, et annet tamilene som på 1980- og 90-tallet satte sitt

preg på Båtsfjord. Varigheten er ikke nødvendigvis avklart på forhånd. Noen blir, andre vender tilbake, eller fortsetter som ut- og innvandrere til andre steder. Temaer som kan knyttes til slike former for migrasjon er for eksempel den finske utvandringen til Norge på 1800-tallet, som innebar at kvener på 1870-tallet utgjorde 60 prosent av folketallet i Vadsø, jazzens vandringer, og i vår tid norsk «koloni-etablering» i Spania.

Hvordan kan fotografier bidra til å utvide vår forståelse av disse fenomenene? Anders Beer Wilse er et godt kjent eksempel i fotonhistoriske sammenhenger på en som både utvandra og returnerte til utgangspunktet. Han er godt representert i mange arkiver og samlinger, men hvordan kan annet fotografisk materiale hentes fram og bidra til å åpne for nye perspektiver og ny kunnskap?

Migrasjon og mobilitet handler ikke bare om mennesker. Hvordan kan fotografier legge ut på vandring? Det er ca et halvt århundre siden migrasjon til digitale formater og kanaler fikk vind i seilene, og konferansen er også åpen for innlegg som har *medie-migrasjon* som tema. Fotografier i ulike fysiske formater kan i seg selv også ha innebygd en tanke om reise, ikke minst postkort, som er skapt for å vandre over kortere og lengre avstander. For mennesker utvandret til andre land kan postkort og annen fotografisk formidling invitere til en form for stedbunden vandring, idéenes migrasjon, en oppheving av fysiske grenser og lover i en globalisert verden.

Alle interesserte inviteres til å sende inn forslag til innlegg. Angi om du tenker deg et snapshot-innlegg på 7 minutter, eller ønsker å holde et lengre foredrag på 20 minutter. Frist for å sende inn forslag er 30. mai. Send maks 250 ord til landskonferansfoto@nb.no Svar på om innlegget aksepteres sendes ut innen 20. juni.

Bilde: No 7. Vikingskibet «Roald Amundsen». Postkort, utgiver Atelier K.K., 1929.